

ligeaalet som vi kunne forlange, at en Minister skal finde Tid til saadant Arbejde, som er forbundet med en aarlig Anvendelse af den Slags Bevillinger, af hvilke der findes mange, ligeaalet kunne vi vente, selv om der er Tid for Kontorpersonalet i Ministeriet, at det skulde have det dertil fornødne Kjendstab. Det er nu om denne Konto som Sammenligning med den anden; idet nu den anden Konto fra 28,000 Kr. er ført op til 50,000 Kr., stiller Spørgsmaalet sig meget bestemtere for os i den Retning: Kan det gaa an, at vi, naar Ministeren ønsker et Beløb til Medhjælp, til Raadgivning ved Anvendelsen af denne Konto, negte det? Er det rigtigt, er det forsvarligt at negte det? Jeg siger, det er rigtigt at negte det for dem, der egentlig ere imod, at Kontoen staar der, der ikke have ønsket denne Forhøjelse, men helst ville have den flettet. For deres Vedkommende var det rigtigt; i den Forstand billiger jeg Forslaget under Nr. 37. Jeg billiger det under den Opfattelse, at vi skulle se, at denne Konto i Grunden kunde blive anvendt paa den Maade, at der kan fremkomme saa mange Indsigelser mod den som muligt, saa at Folk blive kjede af den, og vi saa kunde faae den udstemt et eller andet Aar. Paa den Maade kan jeg forstaa det; men det have vi ikke ønsket, i alt Fald ikke endnu, og naar vi have foreslaaet Kontoen forhøjet og faaet dette vedtaget, ville vi være med til at gjøre et ærligt Forsøg paa, om denne forhøjede Konto kan anvendes paa en saadan Maade, at vi, naar de aarlige Beretninger om dens Anvendelse og Meddelelser saavel indirekte gennem Ministeriet som direkte foretagne, Alle kunne vinde den Ansæelse, at det er en nyttig Bevilling, eller om det skulde vise sig, at man trods al anvendt Omhu maatte finde, at den ikke er det. Maaske kunne vi saa samles om dette og derved blive fri for den megen Dmalt ved Finantslovens Behandling, ogsaa det Foredrag, jeg her holder om dette Punkt, ved at negte hele Bevillingen, jeg mener blive fri for den under Konto 19 a. i denne Form; thi tilvisse bleve vi ikke fri for den paa en anden Konto. Den vender tilbage under Kontoen „fattige Højskoleelever“; der vil da overføres paa den Meget af, hvad vi nu komme til at sige om den. Vi have altsaa stillet os saaledes ligeoverfor Ministerens Begjæring, at vi fra vor Side i Udvalget erkjende herved, at naar denne Bevilling bliver vedtaget, saa indbrømme vi efter den Forhandling, der er ført, at Ministeren er berettiget til at anvende af denne Konto i Lighed med af Kontoen de 40,000 Kr., et passende Beløb til en hensigtsmæssig Anvendelse af Bevillingen. Vi have ment, at det vilde lykkes Ministeren at blive staaende ved 2,000 Kr. I alt Fald kan det forsøges; naar vi faae de aarlige Beretninger, kunne vi tage vore Forholdsregler for vort Vedkommende, hvis Et eller Andet ikke tiltaler os. Det ligger der i Bevillingen; men for at gjøre det klart, at vi ikke ved

denne i Sagens Natur liggende velbegrundede Enighed med Ministeren paa det Punkt ville have Højskolernes og Statens Forhold iøvrigt til dem i mindste Maade forrykket, have vi stillet Forslaget under Nr. 36 b., der gaar ud paa, at Intet deraf anvendes til Tilsyn. Det er nu, vel at mærke, en Betegnelse for den Tanke, som vi altid have havt, at Højskolernes Frihed overfor Staten skal bevares, uden at Forholdet dog skal stilles saaledes, vel at mærke, at fordi en eller anden Højskole helst vil have det Hele strøget, vi derfor skulle stryge denne Bevilling til maaske de 56 Stoler, fordi to eller tre Stoler ikke ville have den, saafremt vi ere istand til at faae Bevillingen anvendt paa hensigtsmæssig Maade, saa at vi gjøre virkelig Gavn med Bevillingen. Dette gaa vi ind paa at forsøge, og blandt Andet er der altsaa denne Forskjel imellem Forslaget Nr. 37 og Forslaget under Nr. 36 b. Jeg ser overhovedet ikke, hvad der vil vindes ved Vedtagelse af Forslaget under 37. Der vil efter mit Skjøn egentlig ikke være vundet stort Andet, end at vi faae et Par Tusind Kroner mere at uddele til Stolerne, fordi jeg ikke kan tro, at Thinget efter den Forhandling, der er ført om denne Sag, vil negte, en saadan nødvendig Vistand til Anvendelse af Beløb, som der har været forhandlet i denne Sag med dem, som have foreslaaet Sagen og faaet Bevillingen forhøjet, selv om Modstanderne ville sætte sig derimod, men det skal jeg nu ganske henstille til de Herrer. Vort Raad er, at man stemmer mod Nr. 37 og stemmer for Nr. 36 b, hvor Højskolens Frihed lige overfor Staten er pointeret. Jeg skal endvidere pointere, at Nr. 37 er, som bekendt, stillet af de Herrer, som ikke holde af Kontoen Nr. 19 a, men Nr. 36 b er stillet af dem, der holde af Kontoen 19 a., og som gjerne vilde have, at den kunde blive anvendt saaledes, at vi Alle komme til at holde af den, fordi den virkelig vil komme til at udrette noget Godt. — Jeg kommer derpaa til et nyt Forslag under Nr. 38, som er stillet af Udvalgets Flertal, og derom maa jeg maaske udtale mig noget nærmere. Det vil være i det høie Things Grindring, at man i denne Sag har taget et Forbehold ved anden Behandling. Det er meget naturligt, at vi da opsatte Sagen, thi selv om Enkelte af os vare saa nøie kjendte med den, at vi meget gjerne allerede da vare gaaede til denne Bevilling, var det fuldt berettiget, at baade Ministeren og vore ærede Modstandere i Udvalget maatte sige om denne Sag: vi have ikke noget Kjendstab til den paa den Maade, at vi kunne finde os passivt i, at man giver Bevillingen. Siden den Tid har der foreligget nogle foreløbige Beretninger om vedkommende Stole, og i de aller sidste Dage er der omdelt paa de Herrer's Pladser en lille Bog om den samme Sag. Sagen med denne Stole er den, at omkring i Landet have de, som have